

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	2.Kf.700.194/2025/4.
A felperes:	felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	Független Rendőr Szakszervezet (felperesi képviselő címe, dr. Tordai Gábor kamarai jogtanácsos)
Az alperes:	Rendőrség (alperes címe)
Az alperes képviselője:	dr. Szabó Adrienn kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	közzszolgálati jogvita (túlszolgálat és költségtérítés)
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (12. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Fővárosi Törvényszék 6.K.704.136/2024/11. számú ítélete

Í T É L E T

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 90.000 (kilencvenezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes a 2021. augusztus 1. napjától 2024. április 30. napjáig terjedő perbeli időszakban a Rendőrség Igazgatóság1ának Osztály1Alosztály1án teljesített szolgálatot járőrvezető, illetve járőrparancsnok beosztásban. Szolgálatelljesítési helye a Rendőrség cím1 szám alatti objektuma, egyes esetekben vezénylés alapján reggel a szolgálatot a helység1 ROKK-nál kellett megkezdenie. A perbeli időszakban saját gépjárművel járt munkába, szolgálati kutyával látta el a feladatait, a felperesnek több szolgálati kutyája is volt, engedéllyel rendelkezett arra, hogy a kutyákat otthonában tartsa. A szolgálati kutyák ételmezéséhez, ellátásához szükséges tápot, kiegészítőt a rendőrség biztosította, ahhoz, hogy a felperes a kutyás szolgálatát eltudja látni, az otthonában tartott kutyát el kellett juttatnia a szolgálatelljesítési helyre, melyet saját gépjárművel oldott meg. A felperes lakhelye és szolgálatelljesítési helye közötti távolság körülbelül 70 km, melyből a kutya oda-vissza szállításából 120 perces időtartamú túlszolgálat keletkezett minden szolgálat alkalmával.

[2] A felperes a szolgálati panaszában a perrel érintett időszakra túlszolgálat jogcímen távolléti díj kifizetését kérte a kutya oda-vissza szállításának időtartamára, valamint a kutya etetésére, ápolására fordítandó szolgálati időkedvezmény ellentételezésére, továbbá kérte a gépjárműhasználat felmerült üzemanyagköltség és kopásnorma megtérítését. A szolgálati panaszt a Rendőrség parancsnoka mint megalapozatlant elutasította arra hivatkozással, hogy a felperes munkaköri leírásában a szolgálati kutya otthontartása nem szerepel, a kutya szállításával szolgálati feladatot nem hajtott végre, a napi szolgálat megkezdése előtt és azután a felperes számára a munkáltató utasítást nem adhatott, ez az időszak nem tekinthető szolgálatelljesítési időnek.

A felperes keresete, az alperes védirata

[3] A felperes keresetében a perbeli időszakra túlszolgálat jogcímen 1.964.123 forint tőke, míg költségtérítés jogcímen 1.624.692 forint tőke és késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest. A túlszolgálat jogcímen előterjesztett kereseti kérelme indokaként hivatkozott arra, hogy a szolgálati kutyáját a munkanapjain saját gépjárművel szállította a 70 km-re lévő szolgálatelljesítési helyre, majd a szolgálat befejeztével a kutyát hazaszállította, mely minden szolgálatnál együttesen 2 óra túlszolgálatot jelentett. Túlszolgálatként kérte elszámolni a szolgálati kutya etetésére, ápolására, tisztántartására biztosított időtartamot, mert az erre előírt szolgálati időkedvezményt az alperes nem adta ki a részére, mindez a rendőrség kutyás szolgálati szabályzatáról szóló 36/2020. (XII. 23.) ORFK utasítás (a továbbiakban: Kutyás Szabályzat) 112. pontja szerint 2023. március 14. napjáig 1 órát jelentett szolgálatonként, míg a Kutyás Szabályzat 2023. március 15. napja szerinti módosítását követően heti 4 órát. A kutya szállítását saját gépjárművel oldotta meg, ezért kérte a gépjárműhasználat felmerült üzemanyag alpnorma és kopásnorma megtérítését költségtérítés jogcímen a belügyi szervek járműszabályzatáról szóló 22/2022. (XII. 16.) BM utasítás (a továbbiakban: Járműszabályzat) 65. §-a alapján.

[4] Az alperes a védiratában a keresetnek mint alaptalannak az elutasítását kérte. Az érvelése szerint a felperes nem volt köteles a szolgálati kutyát otthon tartani, erre a munkáltatótól utasítást nem kapott, így az ezzel kapcsolatos feladatellátása nem tekinthető szolgálati feladatnak. A kutya szállítása nem minősül szolgálatteljesítési kötelezettségnek, mert ez idő alatt a felperes nem volt utasítható, nem szolgálati célú igénybevételre nem jár ellentételezés a jármű után. A jármű szolgálati célú igénybevétele a Járműszabályzat alapján engedélyhez kötött, a felperesnek erre nem volt engedélye, továbbá meg kell különböztetni a munkába járási költségtérítést a szolgálati célú gépjármű használatától. Vitatta, hogy a felperes otthona és a szolgálatteljesítési helye közötti távolság 70 km, a felperes munkába járási költségtérítés címen 66,5 km alapján kapott juttatást. A kutya ápolására, gondozására fordított szolgálati idő a felperes részére a munkafolyamatba beépítve került biztosításra, a konkrét szolgálati feladat megkezdése előtt és után kapott lehetőséget a kutyával való foglalkozásra, továbbá a Kutyás Szabályzat módosítását követően a heti képzések keretében biztosított időt a részére az alperes a kutyával való foglalkozásra.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[5] Az elsőfokú bíróság az ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek túlszolgálat ellentételezése jogcímen 1.964.123 forint tőkét, míg költségtérítés jogcímen 1.624.692 forint tőkét és a fenti összegek késedelmi kamatát. Az ítéletének indokolásában a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 102. § (1) bekezdés a) pontjára, 103. §-ára, 134. § (1) bekezdésére, 169. § (1) bekezdésére, a Kutyás Szabályzat 112., 33/A., 93., 95., 96. és 152. pontjára, a Járműszabályzat 65. § (1), (2) bekezdésére, valamint a hivatásos állomány tagjainak szolgálatteljesítési idejéről és a szolgálati időrendszerekről szóló 10/2015. (VII. 6.) ORFK utasítás (a továbbiakban: 10/2015. ORFK utasítás) 2b.) pontjára utalással kifejtette, hogy a felsőbírósági gyakorlat szerint (Kúria Kf.VII.39.521/2020/4., Kf.VII.39.748/2020/4., Fővárosi Ítéltábla 3.Kf.700.497/2023/4.) a szolgálati kutya szolgálati helyre történő szállítása a munkakörhöz kapcsolódó előkészítő és befejező tevékenységnek minősül, így a szolgálatteljesítési időbe beleszámít. A perbeli esetben a felperes kutyás járőrvezetőként, illetve járőrparancsnokként látta el szolgálati feladatait, minden egyes szolgálatát kutyával volt köteles ellátni, ehhez az állatot a szolgálatteljesítési helyre kellett szállítania. Nem volt jelentősége annak, hogy a munkaköri leírásában szerepelt-e, hogy a szolgálati kutyát a lakóhelyen kell tartani, ezzel szemben annak volt relevanciája, hogy a szolgálatát csak a szolgálati kutyával tudta teljesíteni. Mivel a kutyát az otthonában tartotta az alperes által tudottan és az engedélyével, külön utasítás nélkül is automatikusan a kötelezettségévé vált a kutyájának a szolgálatteljesítési helyre való szállítása. Mindezekre figyelemmel a kutya szállításával felmerült időtartam a szolgálatteljesítés idejébe beleszámít, az alperes ezeket a szolgálati időket nem számította le, a felperesnek szolgálati idő kedvezményt nem adott, így ez túlszolgálatnak minősül, melynek ellentételezésére a felperes jogosultta vált. Az ellentételezés mértékét, a szolgálatonkénti 1-1 óra időtartamot az alperes nem vitatta, ezért a szállítás időtartamára túlszolgálat jogcímen a felperes által megjelölt összegben marasztalta az alperest az elsőfokú bíróság.

[6] A kutya ápolására, etetésére, gondozására fordított idő tekintetében az eljárás során kihallgatott személy1, a felperes közvetlen előljárója a tanúvallomásában alátámasztotta azt az alperesi érvelést, miszerint a kutyaápolással felmerült időszükséglet a munkafolyamatba beépítésre került akként, hogy kezdetben a szolgálatteljesítési idő kezdetén

és végén volt lehetőség egy-egy félórás időtartamban a kutyával való foglalkozásra, később a hetente szervezett képzések idején került kiadásra a fenti időtartam a felperesnek. Ugyanakkor a Kutyás Szabályzat 2023. március 14-ig szabályos 112. pontja és az ezt követően hatályos 33/A. pontja értelmében a kutya gondozására a szolgálati idő terhére kell biztosítani a szolgálati idő kedvezményt, ezen időtartamban a felperesnek egyéb feladatot nem kell ellátnia, tehát szolgálati idő kedvezményt kell kapnia a módosítás előtt szolgálatonként egy, majd pedig heti négy óra időtartamban. A szolgálati idő kedvezmény alatt nem kell a szolgálatteljesítés helyén szolgálatteljesítésre készen állni, ez az időtartam tulajdonképpen szabadidőt, pihenőidőt, szolgálatteljesítés alól mentesített időt jelent. Nem lehet olyan módon kiadni ezt az időtartamot, hogy beépítik a munkafolyamatba, mert ez esetben a szolgálati idő kedvezmény elveszítené a jellegét, az alperes megoldása egyfajta munkaközi szünet jellegét kölcsönzött a fenti időtartamnak. A Kutyás Szabályzat által előírt szolgálati idő kedvezmény kiadásra nem került a felperes részére, ezen időtartamban tehát túlszolgálatot teljesített, melynek jogszabályban foglalt mértéke alapján a keresetben megjelölt összegben marasztalta ebben a körben az elsőfokú bíróság az alperest.

[7] Az útiköltség és a kopásnorma tekintetében az alperes álláspontja szerint a költségtérítés csak akkor jár, ha szolgálati érdekből kerül sor a saját gépjármű használatára előzetes engedély alapján. A már felhívott bírói gyakorlat szerint a kutya szállítása szolgálatteljesítési időnek minősül, az ez alatt ellátott feladat szolgálati feladat, melynek ellátása csak szolgálati érdekből történhet. Ezen nem változtat az a tény, hogy a felperes kapott-e külön engedélyt előzetesen a gépjárműhasználatra, mert a szolgálati érdek és a saját gépkocsi használatának ténye engedélyezés hiányában is fennáll. A felperes saját gépjárművel oldotta meg a kutya szállítását, ezért az ezzel felmerült üzemanyag kiadás ellentételezésére és a gépjárműkopás megtérítésére a Járműszabályzat alapján igényt tarthat. Mindez összhangban van az alperesnél kialakult azon gyakorlattal, hogy más személyek esetében az otthon tartott szolgálati kutya szolgálati hely és lakóhely közötti szállítására szolgálati gépjárművet biztosít. A megtett távolság alperesi vitatására figyelemmel a költségtérítés összege körében vizsgálta a megtett távolságot, itt figyelembe vette a felperes által szolgáltatott, útvonaltervezőből kinyert adatokat figyelemmel arra, hogy az útvonaltervezők megbízhatóak, az azokkal kalkulált távolságok elfogadhatóak, továbbá az alperes is akként nyilatkozott, hogy a munkába járási költségtérítés iránti igény esetében is útvonaltervező segítségével határozta meg a távolságot. Ezzel szemben az alperes csupán a költségtérítés igénybevétele és elszámolása során benyújtandó kérelemre, mellékletekre, elszámolásokra hivatkozott, 66,5 km-ben határozta meg a figyelembe vehető legrövidebb útvonalat, melyhez azonban konkrét útvonaltervet nem csatolt, azt alá nem támasztotta. A felperes által szolgáltatott három különböző adat átlaga 72,17 km, mely meghaladja a felperes által meghatározott 70 km-t, így a felperes által megjelölt távolságra és az az alapján számított összegben marasztalta az alperest költségtérítés jogcímen az üzemanyag és a kopásnorma kapcsán.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[8] Az alperes fellebbezésében kérte elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását, másodlagos fellebbezési kérelme az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítására irányult. Érvelése szerint az elsőfokú bíróság a tényállást a döntéshozatalhoz szükséges és elégséges mértékben nem tárta fel, a megelőző eljárásban az alperes részéről hivatkozott, a per megítélése szempontjából jelentős tényeket nem vizsgált, a

rendelkezésre álló bizonyítékokat egyenként és összességében sem értékelte megfelelően, lényeges körülményeket figyelmen kívül hagyott, sértve ezzel a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 99. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 86. § (1) bekezdését, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 279. § (1) bekezdését, a Kp. 78. § (1), (2) bekezdését, sérült továbbá a bizonyítás eredményének mérlegelése kapcsán a Pp. 271. § (1) bekezdése, az ítélet teljességének elve (a Pp. 341. § (1) bekezdése), valamint a Pp. 346. § (4)-(5) bekezdése szerinti indokolási kötelezettség. Az ügy érdemében az elsőfokú bíróság az irányadó jogszabályi rendelkezéseket és a Kúria releváns döntéseit helytelenül alkalmazta, azokból téves jogkövetkeztetést vont le, sértve a Hszt. 102-103. §-át, a Kutyás Szabályzat 152. pontját, valamint a 10/2015. ORFK utasítás 2b.) pontját.

[9] A kutya szállításával felmerült időtartam tekintetében előadta, hogy a kúriai gyakorlatban, valamint az elsőfokú ítéletben felhívott jogszabályokban és utasításokban az előkészítő és befejező tevékenység fogalma nem szerepel, ugyanakkor a Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 86. §-a a fenti fogalmat kifejezetten rögzíti, a Hszt. és a vonatkozó jogszabályok illet azonban nem tartalmazzák. A Kúria Kf.VII.39.521/2020/4. számú eseti döntése semmilyen jogszabályi alátámasztását nem adja az előkészítő és befejező tevékenység Hszt. hatálya alá sorolásának. A fenti eseti döntés [15] bekezdése minden jogszabályi alapra hivatkozást mellőzve értelmezhetetlenül említi, hogy a Hszt. 103. §-a alapján és az általános munkajogi szabályozás szerint levonható az a következtetés, miszerint a hivatásos állomány tagjának munkavégzési kötelezettsége a munkakörhöz kapcsolódó előkészítő és befejező munkák elvégzésére is kiterjed. A Kúria Mfv.II.10.084/2016/4. számú ítéletének [18] bekezdése szerint tilos a Hszt. és a végrehajtására kiadott jogszabályok kiterjesztő értelmezése, a fenti rendelkezések kógensek. A Kúria fenti eseti döntésével ellentétes az a gyakorlat, mely a hivatásos jogviszonyra vonatkozó jogszabályok által nem szabályozott jogintézményeket a Hszt. szabályozási rendszerébe vonja. Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság az általa irányadónak tekintett kúriai eseti döntésekből helytelen jogkövetkeztetésekre jutott, amikor az előkészítő és befejező tevékenység fogalmát, a más jogviszonyokra vonatkozó jogszabályok által kimunkált szabályokat és az azokkal kapcsolatos joggyakorlatot a Hszt. hatálya alá vonta. Kiemelte, hogy a felperes a rendelkezésre állási kötelezettségének nem tudott megfelelni a szolgálati kutya szállítása során, holott a kapcsolattartás és jelentésleadás lehetőségének mindig biztosítottnak kell lennie azáltal, hogy vagy a közvetlen felettes parancsnok személyesen jelen van, avagy a kapcsolattartás lehetőségét technikai eszköz teremti meg. A felperes tényleges feladatellátása csak azzal kezdődhetett, amikor a szolgálatteljesítési helyre beért, a napi szolgálatteljesítés kezdete előtt és azt követően a részére a munkáltató utasítást nem adhatott, így ezen időszak szolgálatteljesítésnek nem tekinthető. Mindezt erősíti a munkaidő szervezés egyes szempontjairól szóló 2003/88/EK irányelv (továbbiakban: Irányelv) 2. cikk 1. és 2. pontja, mely szerint a munkaidőben a munkáltató rendelkezésére kell állnia a munkavállalónak, köteles a munkáltató utasításait követni, nincs lehetősége arra, hogy szabadon rendelkezzen az idejével. Az elsőfokú bíróság az Irányelv rendelkezéseivel ellentétes megállapításra jutott a kutya szállításával felmerült időtartam vonatkozásában.

[10] A kutya gondozására fordított idő tekintetében az alperes tanúvallomással bizonyította, hogy ez az időtartam a felperes részére kiadásra, a munkafolyamatba beépítésre került, a munkaidő kezdetén és végén volt lehetősége foglalkozni a kutyával, illetve később a hetente szervezett képzések ideje alatt adták ki azt a felperesnek. Mindezek alapján a felperes részére úgy biztosította a fenti időtartam kiadását, hogy a szolgálatteljesítés helyén szolgálatteljesítésre nem kellett készen állni, a fenti időtartamok teljes egészében a szolgálatteljesítés alól mentesített időt jelentettek, nem volt munkaközi szünet jellegük.

[11] A költségtérítés tekintetében az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe, hogy a kutya szállítása során a felperes szolgálati feladatot nem hajtott végre. A kutya szállításával felmerült üzemanyagköltség és kopásnorma megtérítésére jogi lehetőség nincs, az ellentétes a Hszt. 3. és 4. §-ában rögzített rendeltetésszerű joggyakorlás követelményével, a joggal való visszaélés tilalmába ütközik, és sérti az együttműködési- valamint tájékoztatási kötelezettség követelményét. A Hszt. 169. § (3) bekezdése szerint a költségtérítéstől külön kell kezelni a munkába járás költségeit, továbbá a Kúria joggyakorlata is külön kezeli az utazást mint munkába járást és az utazást – jelen esetben szállítást – mint szolgálati feladatellátást. Az első esetben a költségtérítés jogalapja a Hszt. 169. § (3) bekezdése és a munkába járással kapcsolatos utazási költségtérítésről szóló 39/2010. (II. 26.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rendelet), míg a második esetben a Hszt. 169. § (1) bekezdés b) pontja. A felperes által is elismerten a részére a munkába járással kapcsolatos költségtérítés a perrel érintett időszakra kifizetésre került külön engedély alapján, azonban ez a kifizetés nem a saját tulajdonú gépjármű szolgálati célú igénybevétele miatt történt. A Járműszabályzat 2. b) pontja valamint 65.§ (1) bekezdése a saját tulajdonú járműhasználatot a szolgálati feladat ellátásához köti, ehhez egy meghatározott költségvetési keret hozzárendelése szükséges, továbbá a munkáltató engedélyével kell hozzá rendelkezni. Mindezekre figyelemmel alaptalanul kötelezte az elsőfokú bíróság az üzemanyag költségben és a kopásnormában álló költségtérítés megfizetésére az alperest.

[12] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú ítélet helybenhagyását, másodfokú perköltségigény mellett. Álláspontja szerint az alperes a fellebbezésében nem adott elő olyan körülményt, amelyet az elsőfokú bíróság ne vizsgált volna. A felperesi álláspontot az azonos tényállás mellett született kúriai és fővárosi ítéltáblai döntések is alátámasztják. A felperes szolgálati feladatellátása szolgálati kutyával történt, az alperes nem vitatta, hogy a szolgálati kutya elhelyezése ténylegesen és engedélyezetten a felperesnél történt, a kutya otthontartását szakmailag is indokoltnak tartotta. Életszerűtlen, hogy az alperestől a felperes a tartással és bevittel kapcsolatos utasítást nem kapott, arról az alperes nem tudott, illetve az akaratával szemben intézte volna ezt a felperes. Az alperes megtehetette volna, hogy a szolgálati kutya elhelyezéséről valamely megjelölt saját kennelben gondoskodik, ehelyett azonban a kutya otthontartását engedélyezte, mely az alperes számára kényelmesebb megoldás volt. A kutya jelenlétének és felkészültségének biztosítása a felperes feladata volt, mely a kialakult bírói gyakorlat szerint a szolgálati tevékenységhez kapcsolódó előkészítő és befejező tevékenység. Irreleváns a kutya elhelyezésének és a szolgálati gépjármű biztosításának más perben fellelt, az alperes által hivatkozott tényállásbeli különbsége, mert ez egyrészt csak az egyik kúriai ítéletben szereplő tényállási elem, másrészt a Kúria ennek nem tulajdonított jelentőséget. A kutya otthontartása a felperes esetében szóbeli utasítás alapján megtörtént és az az alperes által is elvárt volt, a szállítások alkalmával a felperes az alperes utasításai alapján járt el, a kutyát szolgálatra alkalmas állapotban a szolgálatteljesítés helyén biztosította. Az alperes által hivatkozott tényállásbeli különbségek a munkaköri leírás tartalmára, valamint a szolgálati vagy saját gépjármű használatára vonatkozóan a kereset jogalapját nem érintik. Vizsgálandó azonban, hogy a felperes végzett-e az általa hivatkozottakkal olyan tevékenységet, mely a jogviszonyával összefüggően munkaidőnek számít és ellentételezésre jogosítja. Mindez kizárja a felperes joggal való visszaélését, és ezen feladatok tételes felsorolása egy normában nem lehetséges, ezért a kógens felsorolás hiányára vonatkozó alperesi hivatkozás is alaptalan. Az előkészítő és befejező munka a munkaidő részét képezi, ezért a kutya szállítása a szolgálati feladat ellátásával kapcsolatban indokoltan felmerült költség. Az alperes irrelevánsan hivatkozott az előkészítő és befejező munka fogalmának Hszt.-beli hiányára,

mert ez alapvetően nem jogszabályból fakad, hanem a végzett munka fogalmába beletartozik. A Hszt. 102-103. §-a alapján a hivatásos állomány tagja köteles a szolgálati helyén szolgálatképes állapotban megjelenni, a szolgálati feladatait az utasításoknak megfelelően végrehajtani, melyből következően a kutyavezető beosztású felperes szolgálati feladata a szolgálati kutya rendelkezésre állítása. Mindezek olyan szolgálati feladatok, melyek a napi szolgálatteljesítés részét képezik, a 10/2015. ORFK utasítás 2.b) pontja szerint a napi szolgálatteljesítési idő a szolgálatteljesítés napján munkavégzéssel töltött idő. A Hszt. 13. §-a alapján a hivatásos állomány tagja a szolgálati viszonyból eredő kötelezettségeit élethivatásként, adott esetben életének és testi épségének kockáztatásával is köteles teljesíteni, ezért a felperesnek nem volt lehetősége önkényesen eldönteni, hogy a szolgálati kutya tartása milyen módon valósuljon meg. A szolgálati kutya otthon tartása engedélyezett és köztudomású volt figyelemmel arra, hogy az állomány túlnyomó része azonos módon tartotta a szolgálati kutyát. A szolgálati kutya etetése, ápolása, gondozása otthon kell, hogy megvalósuljon, így annak a napi munkafolyamatba történő beépítése a szolgálati helyen nem lehetséges, továbbá a kutyával való foglalkozás nem is tekinthető munkaközi szünetnek, mert ez a felperes részéről aktív tevékenységet kíván meg. A költségtérítéssel összefüggő ítéleti rendelkezés a Hszt. 169. § (1) bekezdés b) pontján alapszik, az alperes munkába járás költségével, annak szabályozásával kapcsolatos okfejtése nem releváns, a felperes ilyen jogcímen igényt nem támasztott, továbbá a kereseti követelésénél ezen alperesi kifizetéseket figyelembe vette.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[13] A fellebbezés nem alapos.

[14] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 108. § (1) bekezdése alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között bírálta felül. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást a szükséges és elégséges körben feltárta, a rendelkezésre álló peradatokat egyenként és összességében helytállóan értékelve helyes jogkövetkeztetést vont le a kereset megalapozottságra vonatkozóan. Indokolási kötelezettségét kimerítően teljesítette, ítéletének indokaival – azok ismételése nélkül – a másodfokú bíróság egyetértett, a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel mutat rá az alábbiakra.

[15] Az alperes a fellebbezésében eljárási jogszabálysértésként hivatkozott a tényállás-tisztázási, bizonyíték-értékelési és indokolási kötelezettség megsértésére. Ezzel kapcsolatban az Ítéltábla rögzíti, hogy az elsőfokú bíróság az ügy eldöntéséhez szükséges releváns körben a tényállást feltárta, az elsőfokú bíróság által megállapított konkrét tényeket az alperes a fellebbezésében nem vitatta, ezért nem sérülhetett a tényállástisztázás kötelezettsége. Az elsőfokú bíróság az így feltárt tényállás alapján jogszabályi felülvizsgálatot végzett, a fellebbezéssel vitatott körben értékelte a kereseti követelés egyes jogcímei jogalapjának fennállását, melyhez külön bizonyíték-értékelési tevékenységet nem kellett végeznie, az irányadó jogszabályok és a kúriai gyakorlat alapján foglalt állást a követelés jogalapja tekintetében. Erre figyelemmel nem sérülhettek a bizonyítékértékeléssel

kapcsolatban a fellebbezésben hivatkozott jogszabályi rendelkezések, az elsőfokú bíróság a kereseti követelést kimerítette, nem sérült az ítélet teljességének Pp. 341. § (1) bekezdése szerinti követelménye sem. Az elsőfokú bíróság az ítéletének indokolásában a kereseti kérelem megalapozottságáról mindhárom tétel tekintetében kimerítően számot adott, teljesítette a Pp. 346. § (4)-(5) bekezdése szerinti indokolási kötelezettségét. Az alperes a fellebbezésében a fenti eljárási jogszabálysértésekre csupán általánosságban hivatkozott, ahhoz konkrét körülményt, amivel az elsőfokú bíróság a fenti kötelezettségeit sértette, nem társított, az eljárási jogszabálysértéseken keresztül az elsőfokú bíróságnak az ügyben releváns anyagi jogi kérdésben elfoglalt álláspontját támadta, az alább részletezettek szerint alaptalanul.

[16] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság által levont, a Hszt. 102. § (1) bekezdés a) pontját, 103. §-át és a 10/2015. ORFK utasítás 2. b) pontját érintő jogkövetkeztetésekkel egyetértett, továbbá a BHGY-ban a Kúria által közzétett Kf.VII.39.521/2020/4. és Kf.VII.39.748/2020/4. számú ítéletektől sem kívánt eltérni. Elfogadta azon ítéleti érvelést, miszerint a felperes beosztása a munkaköri leírás, valamint a Kutyás Szabályzat 95-96. pontjai alapján a szolgálati kutyával együttes feladatellátást feltételezett. Az alperes fellebbezésében tévesen állította, hogy a hivatkozott kúriai döntések és a perbeli tényállás releváns, lényegi kérdésekben eltérő. Az ügyszakosság mind a jogszabályi környezet [Hszt. 102-103.§-ai, 10/2015. ORFK utasítás 2. b) pont] fennállása, mind pedig a felperes beosztásának azonossága miatt megállapítható volt. A Kúria a figyelembe vett, precedensképes döntéseiben a felperes szolgálati beosztására és munkakörére nézve állapította meg, hogy esetében a szolgálati kutya szolgálati helyre, majd onnan a lakóhelyre történő hazaszállítása a szolgálatteljesítés elengedhetetlen előfeltétele volt. E lényeges körülmény miatt a szállítás időtartama – a felperes beosztásához rendelt – a munkavégzéshez kapcsolódó előkészítő és befejező feladatnak minősül. A Kúria ezen döntéseiben kimondta, hogy a bíróság a munkaköri leírás helyes értelmezésével okszerűen jutott arra a megállapításra, hogy a felperes beosztásában a szolgálatteljesítés kutyával történik, ezért a kutyaszállítás elvégzése külön utasítás nélkül is a munkaköri kötelezettsége.

[17] A másodfokú bíróság megállapítása szerint a fellebbezésben felhívott Mfv.II.10.084/2016/4. számú kúriai ítélet (BHGY K-MJ-2016-242) – ügyszakosság hiányában – a perbeli tényállásra nem alkalmazható, tekintettel arra, hogy abban a Kúria más jogszabályi környezet (rég Hszt.) vizsgálata alapján, a rendelkezési állomány alatti szabadság iránti kereset tárgyában hozott ítélet felülbírálati körében járt el.

[18] Helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság arra is, hogy a beosztási feladat szerint a kutyával való szolgálatteljesítésnek van jelentősége, nem pedig annak, hogy a felperesnek a munkaköri leírásában rögzítettek szerint kellett az otthonában tartania a kutyát, vagy annak, hogy rendelték-e hozzá szolgálati gépjárművet. A másodfokú bíróság kiemeli továbbá, hogy a kutya tartására a rendőrségi elhelyezési körleten kívül a felperes lakóhelyéül szolgáló ingatlanban az alperesre kötelezően irányadó Kutyás Szabályzat, mint közjogi szervezetszabályozó eszköz rendelkezései alapján került sor. Miután annak ellenkezőjét az alperes maga sem állította, a kutya elhelyezése biztonságos volt, az őrzés feltételeinek maradéktalanul megfelelt. A szolgálati kutya rendőrségi elhelyezési körleten kívüli tartásának engedélyezése kifejezetten megtörtént, annak ellenkezőjét az alperes az eljárás során

ügyszintén nem igazolta; mint ahogyan azt sem, hogy annak bekövetkezésére kizárólag a felperes akaratából került sor. Az ítéltábla egyebekben megjegyzi, hogy írásbeli engedély beszerzését jogszabály egyébként sem írta elő.

[19] Mindezekre figyelemmel alaptalanul érvelt az alperes a fellebbezésében azzal, hogy az elsőfokú bíróság által figyelembe vett kúriai ítélkezési gyakorlat nem jöhet szóba az előkészítő és befejező tevékenység fogalma szempontjából, a fellebbezésben hivatkozott munkaügyi kúriai eseti döntésre is tekintettel.

[20] Az elsőfokú bíróság helyesen következtetett a munkakörhöz kapcsolódó előkészítő és befejező munka elvégzésére; a jogszabályok helyes alkalmazásával a perbeli tényállás alapján okszerű megállapítást tett arra vonatkozóan is, hogy amennyiben a szolgálatteljesítés kutyával történik, a kutyaszállítás időtartama nem úti idő, hanem szolgálatteljesítési időnek (előkészítő, illetve befejező tevékenység) minősül. A felperes tényleges szolgálati feladatellátása, így a szolgálatteljesítési ideje tehát akkor kezdődött, amikor a kutya szállítását megkezdte, illetve akkor fejeződött be, amikor annak szállítását befejezte, ami a perbeli esetben a felperes lakóhelye és a szolgálatteljesítés helye közötti szállítási időt jelentette. Mindez független attól, hogy a Hszt. szabályozása alapvetően kógens, mivel a bírói gyakorlat a szolgálatteljesítési idő mikénti értelmezését már több határozatában kifejtetten elvégezte.

[21] A másodfokú bíróság kiemeli, hogy a Kf.VII.39.748/2020/4. számú ítélet [27]-[28] bekezdései szerint a jogvita elbírálása során nem lehet figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy a munkaidő fogalmát – a Hszt. hatálya alatt foglalkoztatottak tekintetében is – az Irányelv 2. cikk 1. és 2. pontja határozza meg. Az Irányelv alkalmazásában munkaidő az az időtartam, amely alatt a munkavállaló dolgozik, a munkáltató rendelkezésére áll, tevékenységét vagy feladatát végzi a nemzeti jogszabályoknak és/vagy gyakorlatnak megfelelően, míg pihenőidő az az időtartam, amely nem minősül munkaidőnek. A „munkaidő” és a „pihenőidő” fogalmát nem szabad a különböző tagállami szabályozások előírásainak megfelelően értelmezni, mivel ezek közösségi jogi fogalmak, amelyeket objektív jellemzők alapján kell meghatározni az Irányelv rendszerének és céljának figyelembevételével (Jaeger C-151/02., Dellas C-14/04.). Az EUB gyakorlata szerint, ha egy adott időszakra megállapítható, hogy az alatt a munkavállaló a munkáltatója rendelkezésére állt, vagy munkát végzett, azt munkaidőnek kell tekinteni (Simap C-303/98.; Jaeger C-151/02.; Pfeiffer C-397/01.; Dellas C-14/04.). Az EUB a Tyco ügyben hozott C-266/14. számú ítéletében kifejtette, hogy a lakóhely, valamint a munkáltató által kijelölt első és utolsó ügyfél közötti mindennapos utazással töltött idő is munkaidőnek minősül, ha a munkavállalók nem rendelkeznek állandó vagy szokásos munkavégzési hellyel. Ez alatt az idő alatt ugyanis a munkavállalónak olyan helyzetben kell lennie, amelyben jogilag köteles munkáltatója utasításait teljesíteni, és számára a tevékenységét gyakorolni, azaz a munkáltatója rendelkezésére áll, és nincs lehetősége arra, hogy szabadon rendelkezzen idejével, valamint a magánügyével foglalkozzon. Az elsőfokú bíróság a tényállás alapján a felperes szolgálati beosztására és munkakörére nézve állapította meg, hogy a szolgálatteljesítés elengedhetetlen előfeltétele volt a szolgálati kutya szolgálati helyre történő bevitele és hazavitele. E lényeges körülmény miatt a munkaköréhez rendelt, a munkavégzéshez kapcsolódó előkészítő és

befejező feladatnak minősül a szolgálati kutya szállítási időtartama a lakóhely és a szolgálatteljesítési hely között.

[22] Mindezekre tekintettel az alperes a fellebbezésében alaptalanul érvelt azzal is, hogy a kutyaállításának időtartama nem tekinthető szolgálati időnek, mert az alatt a felperes nem teljesíthette a munkáltató utasításait. Ezzel szemben az elsőfokú bíróság által helytállóan felhívott és a másodfokú bíróság által is irányadónak tekintett kúriai gyakorlat alapján a szolgálati kutyaállításának időtartama a szolgálati időnek számító előkészítő és befejező tevékenységnek minősül.

[23] A kutya gondozásával kapcsolatban felmerült időszükséglet tekintetében az alperes a fellebbezésében csupán megismételte az elsőfokú eljárásban is előadott álláspontját, miszerint a fenti időtartam a felperes részére a Kutya Szabályzat módosítását megelőző időszakra a szolgálati idő kezdetén és végén biztosított időtartamokkal, a Kutya Szabályzat változását követően a hetente szervezett képzések ideje alatt kiadásra került. Az elsőfokú bíróság helytállóan fejtette ki az ítéletének indokolásában, hogy a Kutya Szabályzat 112. illetve 33/A. pontja értelmében a kutya gondozására fordítandó időt a szolgálati idő terhére kell biztosítani, mely az alperes által alkalmazott, a tanúvallomással is alátámasztott módon nem került biztosításra, mert a szolgálati idő kezdetén és végén biztosított időtartam, illetve a képzések ideje alatt kiadott időtartam nem minősülhet a szolgálati idő terhére biztosított időnek. Mindezek miatt irreleváns volt az alperes arra történt hivatkozása, hogy az általa biztosított időtartamokban nem kellett szolgálatteljesítésre készen állnia a felperesnek, az a szolgálatteljesítés alól mentesített időszakot jelentett. Mivel az alperes által biztosított módon ténylegesen a szolgálati időből nem került levonásra a kutya gondozására fordított időtartam, ez a felperesnél túlszolgálatként jelentkezett, melynek ellentételezéseként alappal kötelezte az elsőfokú bíróság ezen időtartamra is az alperest a kereset szerinti követelés megfizetésére.

[24] A költségterítés tekintetében az alperes újfent arra hivatkozott, hogy a szolgálati kutya állítása során felperes szolgálati feladatot nem látott el, ezzel szemben az elsőfokú bíróság okszerűen fejtette ki, hogy a már felhívott kúriai gyakorlat értelmében a kutyaállításának időtartama szolgálatteljesítési időnek számít, melyben ellátott feladat szolgálati feladatnak minősül, mely ilyenként csak szolgálati érdekből történhet. Erre figyelemmel irreleváns, hogy a felperes a kutyaállításához és ehhez a saját gépjármű igénybevételehez engedéllyel rendelkezett-e, továbbá a költségterítéshez a meghatározott költségvetési keret az alperes részéről hozzárendelésre került-e. Helytállóan mutatott rá a felperes a fellebbezési ellenkérelmében, hogy a perbeli esetben a költségterítés jogalapja a Hszt. 169. § (1) bekezdése, ezért irreleváns volt a munkába járás költségterítésével kapcsolatos egyéb jogszabályhelyekre hivatkozás az alperes fellebbezésében, és ugyancsak nem bírt jelentőséggel, hogy a munkába járás költségterítését egyébként a felperes az alperes engedélye alapján megkapta. A kutya állítása a munkába járástól elkülönült jogalapon megvalósult, az ezzel kapcsolatos költségterítés a Hszt. 169. § (1) bekezdése alapján külön jár, ezért alaptalanul hivatkozott az alperes a munkába járás költségterítési szabályaira. Helytállóan alkalmazta mindezeket túl az elsőfokú bíróság a Járműszabályzat vonatkozó rendelkezéseit a költségterítés tekintetében.

[25] A kutya szállításával kapcsolatos költségtérítés megfizetésére tételes jogi rendelkezés alapján lehetőség volt, ezért a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményének megsértése fel sem merülhetett, nem sérülhetett a Hszt. 3-4. §-a. Az alperes a fellebbezésében csupán állította a joggal visszaélés tilalmának, valamint az együttműködési és tájékoztatási kötelezettség követelményének megsértését, mint alapelvi követelmények sérelmét, nem adott elő azonban olyan többlettényállási elemet, amely alátámasztaná ezen alapelveknek az ügyben alkalmazott releváns tételes jogszabálysértéseken túli sérelmét.

[26] Mindezekre figyelemmel az alperes a fellebbezésében nem adott elő olyan érvelést, amely az elsőfokú ítéletben foglaltak megdöntésére alkalmas lenne, ezért a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[27] A másodfokú bíróság a Kp. 99. § (3) bekezdése és 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése értelmében kötelezte a perveztest alperest a felperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére, melynek mértékét a Pp. 81. § (1)-(2) bekezdése, 82. § (3) bekezdése és a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 3. § (1) bekezdés a) pontja alapján állapította meg a felperes által felszámítottal egyező összegben figyelemmel arra, hogy annak mérséklését az alperes nem kérte.

[28] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (1) bekezdés és 46. § (1) bekezdése szerinti mértékű fellebbezési illeték (287.105 forint) az alperes Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontja szerinti teljes személyes illetékmentessége folytán a Pp. 102. § (6) bekezdésére figyelemmel az állam terhén marad.

[29] Az ítélet elleni fellebbezést az Ítéltábla a Kp. 99. § (3) bekezdése és 77. §-a alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[30] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2026. február 25.

dr. Szőke Mária s.k.	dr. Bíró Péter s.k.	dr. Bendli Attila József s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró